

Gunvor Auken
15.juni 2018

Takketale i forbindelse med udnævnelsen som ambassadør for Produktionsskolerne

Social poesi, social poesi – det er social poesi af blive udnævnt som ambassadør for produktionsskolerne.

Mit socialpolitiske hjerte banker af glæde og af stolthed. Havde min Mor levet, havde hun sagt: "Gunvor det er det fineste, der er overgået dig!". Min Mor var meget social.

Udtrykket 'social poesi' har jeg selv fundet på. Jeg er nemlig meget ordblind. Os ordblinde kan ikke finde logisk rundt i sproget.

I stedet laver vi – som jeg - vores egne ord.

Jeg har gået i skole i 16 år, tager vi min uddannelse som socialrådgiver med. Det var evig anspændt i alle årene. Jeg lavede ofte fejl og havde svært ved at koncentrere mig – lærerne sagde, at jeg havde kviksølv i enden.

Jeg hørte engang udtrykket 'En ordblind matros'. Det har jeg siden kaldt mig selv.

Men så kom jeg ud og kratte i virkeligheden som socialrådgiver. Og så vågnede min indre Holger Danske – min kvindelige Holger Danske – kan man sige i dag.

Min store lykke er, at jeg var socialrådgiver i fagforbundet 3F i 24 år. Forbundet for de korttidsuddannede. Her havde mange af forbundet medlemmer også lidt nederlag i skolen. Ja, nogle kunne stadig 'lugte ostemadderne fra folkeskolen', som de sagde.

Dér følte jeg mig hjemme. En fagforening og et fagforbund er også en kamporganisation.

Den kæmper for sine medlemmers rettigheder og arbejdsforhold. Og slås det havde jeg lært, med alt det, der havde været svært.

Sådan går det ikke alle, der har haft det svært. Men jeg har haft min Mor og Far i ryggen, så jeg var ikke knækket. Jeg gik på med krum hals. En af de ting jeg blev kendt for i forbundet 3F var: 'Hun finder på alt muligt, og hun gir' sig ikke'.

Jeg har engang hørt en klog mand sige: 'Der hvor et menneske har sit handicap, har det også sin egensindighed!' Egensindighed – ja, det særlige ved én. Min ordblindhed er min følgesvend, og den har gjort mig til et handlekraftigt menneske.

Derfor føler jeg mig også hjemme i produktionsskolerne. Her er der gamle værdier fra folkeoplysningen: Fællesskabet tæller. Den enkelte i fællesskabet tæller. Og man er fælles om at lære. Og fælles om at producere - lære ved at bruge: sine hænder, sit hoved og hinanden. Man lærer gennem de praktiske og skabende opgaver, man fylder dagen på en produktionsskole med.

Man kan sige at på en produktionsskole er 'en opgave – også en gave'. For man lærer, imens man udfører opgaven. Det vokser man af og finder sine egne ben, så man mere frit og med styrkede kræfter kan gå i gang med en uddannelse – kort eller lang. Eller hvad der videre skal ske den enkelte.

Men jeg kommer også i kamphumør, når det gælder produktionsskolerne. For der har eleverne og lærerne så meget ringere økonomiske vilkår end på andre uddannelser. Vi har i Danmark et 'Uddannelseshierarki'. Jo, længere og højere uddannelser - jo bedre SU og

andre rettigheder og friheder har de studerende. Og lærerne på de videregående uddannelser får en meget bedre løn og har mere forberedelsestid end i bunden af uddannelseshierarkiet.

På produktionsskolerne får en udeboende elev på 18 år en skoleydelse på 6.104 kr. om måneden til alt. Jeg gentager til alt. De har ikke ret til SU-lån, og de har en fuld arbejdsdag, så det er sværere at have erhvervsarbejde ved siden af. Ja, eleverne har mødepligt og bliver trukket i skoleydelsen, hvis de ikke møder op – svarende til en almindelig arbejdsplads. Sådan er det ikke lige på universitetet og den sociale højskole. Folketinget satte skoleydelsen ned for 1 ½ siden. Det har ført til stort frafald og til mindre tilgang af elever. For hvordan klare bolig og alle andre udgifter for den lave skoleydelse på 6.104 kr.?

Som et sandt paradoks har Folketinget samtidig gennemført en reformen om 'Forberedende Grunduddannelse'. der skal styrke nogle af de 50.000 unge under 25 år, der hverken har arbejde eller uddannelse. Produktionsskolerne skal være en del af den nye Forberedende Grunduddannelse. FGU bliver den kaldt, og den er det værd at kæmpe for. Men det er svært. Vilårene er som sagt langt ringere end for andre uddannelser.

Det har på ingen måde mediernes og meningsdannelsens interesse. De tilhører ofte selv uddannelseshierarkiets top. Så godt Produktionsskoleforeningen kæmper for, at Den forberedende Grunduddannelse alligevel bliver til gavn for de unge, der skal løftes fagligt og menneskeligt.

Som nyudnævnt ambassadør vil jeg sige til jer der er her: Gå hjem i jeres kommune og støt udviklingen af de 90 nye Forberedende Grunduddannelser, der skal etableres ud over landet med start 1. august 2019. Kommunerne bliver nemlig hovedansvarlig for den nye uddannelse.

Ja, og til jer der har forbindelse til folketingspolitikere: Produktionsskoleforeningen kæmper for at der på den kommende finanslov bliver bevilget 25. kr. pr. dag til et dagligt måltid mad til produktionsskolernes elever. Mange elever har ikke råd til ordentlig mad med den lave skoleydelse. Det går ud over deres evne til at involvere sig og til at lære. Støt op om den kamp.

Jeg føler mig som 'Barrikadens ambassadør'. Kan det blive finere!

Gunvor Auken er socialrådgiver og har tidligere været ansat i 3F. Se mere om hende i kvindebiografisk leksikon:

<http://www.kvinfo.dk/side/170/bio/1071/>